

För deltagarna

Projektets förutsättningar

Projekt EVA vänder sig till kortutbildade utomeuropeiska kvinnor som inte är etablerade på arbetsmarknaden eller i samhällsliv. EVA vänder sig till kvinnor i alla åldrar. Projektet pågår under perioden 2009-2012 och finns i Eskilstuna kommun.

Syftet med projektet är att förstärka det svenska språket, få ökad kunskap om samhällets möjligheter och skyldigheter, få en ökad egenmakt samt ett socialt forum utanför familjen.

En medvetenhet kring den egna hälsan, livsstilen och egen försörjning är ett ytterligare syfte.

Deltagarna aktualiseras genom personal inom Eskilstuna Kommun, Arbetsförmedling och Primärvården.

Kandidaterna kallas sedan till ett gemensamt informationsmöte om projektet och efter detta sker individuella samtal med varje kvinna. Målet för projektet är att deltagarna ska öka sina kunskaper i svenska språket, vara bättre rustade inför olika skeenden i livet såsom arbete och studier. Öka samverkan mellan de olika aktörerna i projektet är också ett viktigt mål.

Genomförande och process

Projekt EVA erbjuder kvinnorna verksamhet under 20 veckor. Verksamhet pågår dagligen mellan kl. 8.00 -14.00. Våra lokaler ligger i ett av Eskilstunas industriområden, ca 4 km utanför centrum. De ligger i anslutning till AMA:s lokaler och vi kan på detta sätt utnyttja deras verksamhet. Tex så använder vi deras textilverkstad 2 gånger i veckan. I vår egen lokal har vi ett samlingsrum, datarum, samtalsrum och ett kök. Köket nyttjar vi för att tillsammans baka och laga mat. Det har funnits stort intresse för att lära sig att laga svensk husmanskost. För att nå så gott resultat som möjligt utifrån de uppsatta målen arbetar vi på följande sätt. Kvinnorna delas in i olika grupper utifrån svenskanivå. Det är alltifrån grundläggande svenska där de lär sig bokstäverna till att läsa dagstidningar och kunna redogöra för innehållet. Vi använder oss av en metod som vi själva kallar ”upptäckarpedagogik”. Det betyder att vi arbetar med de ord och teman som dyker upp ex. när vi är ute på våra promenader, gör studiebesök eller som deltagarna sett på TV hört på radio eller liknande. Vi betonar att det är svenska som ska pratas i verksamheten och uppmuntrar deltagarna till att VÅGA prata svenska.

Projektet har pågått i ett och ett halvt år. Utifrån deltagarnas förutsättningar så är 20 veckor för kort tid. Det är någon enstaka som har varit i projektet i 20 veckor eller mindre. De allra flesta av deltagarna går på projektet under 40 veckor.

Vi har nu 19 personer inskrivna i projektet. Fyra personer har gått vidare till ett ESF-projekt där de inom ramen för detta projekt har genomgått en kortare yrkesutbildning i lokalvård.

Under hösten har ytterligare 2 kvinnor gått vidare till ESF-projekt, en 50 veckors utbildning i matlagning ”All Världens Mat” där tyngdpunkten ligger på att laga sitt hemlands mat.

Två kvinnor har återupptagit sina studier på Sfi.

3 kvinnor har medverkat i en kurs 7 tillfällen ”Samhällsinformation till Kvinnor” anordnad av Stoppverksamheten under hösten.

Under hösten startades i kommunen ett Alfabetiseringsprojekt (för analfabeter på sitt hemspråk) 3 av deltagarna i EVA började i detta.

[I januari 2011 gick ytterligare en deltagare vidare till ESF-projektet ”All världens Mat”.](#)

Det ska upprättas en individuell handlingsplan med varje kvinna. Det är något som görs men inte helt utan svårigheter. Många av kvinnorna har tidigare upprättat både en och två handlingsplaner utan att riktigt förstå meningen med det. Vår ambition är att göra en så enkel och konkret handlingsplan som möjligt och vi har fokuserat mycket på att kvinnorna ska tänka framåt och inse att de själva har ansvaret för sitt liv. *Förståelsen* för detta är viktigare än nedskrivna handlingsplaner.

Under det första året har vi uppmärksammat ett återkommande hälsoproblem hos flera av dessa kvinnor. De lider utav svår huvudvärk och smärta i nacke, axlar och rygg. Flera av kvinnorna berättar att de inte kan koncentrera sig och ”att det bara snurrar” i huvudet. Efter enskilda samtal framkommer det ofta att det handlar om psykosomatiska problem. Under våren har därför ett tiotal kvinnor erhållit ”mindfulness-träning hos en legitimerad sjukgymnast. För några av kvinnorna så fungerade detta som en hjälp vid stress, oro och vid insomningsproblem. För andra var det svårt att tillgodogöra sig träningen på grund av för dåliga kunskaper i svenska. Vår förhoppning är att vi kan fortsätta detta samarbete i någon annan form framöver.

På grund av bristande svenska kunskaper hos kvinnorna och brister i kunskaper kring flyktingskapet som fenomen, med allt vad det innebär, hos sjukvårdspersonalen är det svårt att ge dessa kvinnor en adekvat behandling. Transkulturellt Centrum (TC) är Stockholms läns landstings (SLL:s) kunskapscentrum i transkulturell psykiatri, asyl- och flyktingsjukvård samt tandvård för asylsökande och ”papperslösa”. I deras beskrivning av sin verksamhet kan man läsa följande:

”Asylsökande och flyktingar som får uppehållstillstånd har ett större sjukvårdsbehov och SLL har ett ansvar att möta detta. Forskning visar också att flyktingar som fått uppehållstillstånd har ett större sjukvårdsbehov. Upplevelser före och i samband med flykten sätter sin prägel speciellt på den psykiska hälsan. Den nya livssituationen kan vara komplicerad med tanke på den anpassningsprocess som ett nytt språk och ett nytt land innebär”

Det har framkommit i samtal och diskussioner bristande kunskaper om vad ekonomiskt bistånd(försörjningsstöd) betyder och vad detta skall täcka. Vi har därför haft information av handläggare från kommunen.

I projektet finns Egenvård som en av hörnstenarna, ett samarbete med Apoteket är upprättat där vi i mindre grupper besökt dem och fått information om vad de kan erbjuda utifrån förebyggande hälsovård/egenvård. Man behöver inte alltid anlita vårdcentral eller akutmottagning när man är sjuk. Detta är en samhällsekonomisk besparing som både projektet och sjukvårdens personal ser samhällsnyttan av.

Några deltagare har intervjuats i ett pågående forskningsprojekt som drivs på Mdh, där Primärvården i Eskilstuna ingår. Temat för projektet är ”Långvarig smärta hos Irakiska kvinnor – upplevda orsaker och förslag till åtgärder” . [Ytterligare deltagare från EVA har intervjuats under våren, enligt forskare på Mdh har det hittills kommit fram mycket värdefull information under intervjuerna.](#)

För personalen

Projektets förutsättningar

Kompetenskraven för projektledartjänsten var beteendevetenskaplig högskoleutbildning, tidigare erfarenhet av att leda projekt samt erfarenhet från arbete med målgruppen.

Kompetenskraven för handledartjänsterna var beteendevetenskaplig högskoleutbildning eller mångårig erfarenhet från arbete med målgruppen. För en av dessa tjänster var tvåspråkighet (arabiska/svenska) ett krav. Det är två kvinnor och en man i personalen.

Av de två kvinnorna är den ena yngre och den andra äldre. Den ena är beteendevetare och den andra har arbetat som lärarvikarie och handledare under lång tid. Mannen är fritidspedagog.

Gemensamt för alla tre är att de har lång erfarenhet av att arbeta med målgruppen både i reguljär verksamhet och i projektform.

Projektledarens uppgifter är att leda och fördela arbetet, ansvara för budget och driften samt löpande rapportera till styrgruppen.

Handledarnas uppgifter är att ansvara för olika aktiviteter på individ som gruppnivå i projektet och ansvara för den dagliga verksamheten.

I september slutade projektledaren sin anställning och en av handledarna rekryterades till projektledare.

Rekrytering av ny handledare genomfördes under oktober/november (50 sökanden), ny handledare började i mitten på november. Handledaren är en yngre kvinna, socionom med en bred kunskap och yrkesbakgrund när det gäller invandrare.

Genomförande och process

Då verksamheten pågår varje dag mellan 8-14 så har personalen planeringstid efter kl. 14.00.

För att verksamheten ska fungera väl delar vi upp gruppen i mindre grupp och gör olika aktiviteter. Exempel kan en personal gå ut och gå stavgång med en grupp, en annan personal kan läsa tidningen och diskutera innehåll i denna och den tredje kan hjälpa till vid datorerna.

Det finns ett stort värde i både att ha flerspråkig personal och att ha en manlig personal. Utan flerspråkig personal skulle vi inte kunna bedriva verksamhet med de kvinnor som inte kan det svenska språket och det vi har sett hittills är att det är dessa kvinnor som kanske har störst behov av att lämna hemmet och vara i ett sammanhang med andra.

Postadress

Alva Myrdals gata 5
631 86 Eskilstuna

Besöksadress

Filargatan 4

E-post

Sven-erik.kallstad@eskilstuna.se

Telefon, växel

016-710 10 00

Fax**Webbplats**

www.eskilstuna.se

Mobiltelefon

073-950 61 17

Innan projektet startade fanns det personer som hade synpunkter på att en man skulle arbeta i ett projekt med bara kvinnor men jag ansåg det vara både en nödvändighet och en självklarhet med både kvinnlig och manlig personal och framförde detta i styrgruppen. Detta har sedan visat sig vara rätt tänkt. Självklart finns det vissa situationer då kvinnorna bara har velat prata med en kvinnlig personal och det har vi tillmötesgått.

För organisationen

Projektets förutsättningar

LSG Eskilstuna är beställare, av och ytterst ansvarig för, projekt EVA och finansieras av RAR Projekt EVA är ett samverkansprojekt mellan Arbetsförmedlingen, Eskilstuna Kommun, Försäkringskassan och Landstinget Sörmland. Huvudman för projektet är Eskilstuna Kommun, Arbetsmarknads- och familjeförvaltningen.

I styrgruppen sitter representanter från Eskilstuna Kommun och Landstinget Sörmland. Styrgruppens uppgifter är att leda, styra och följa upp projektet. Det är också styrgruppens uppgift att rapportera till LSG.

Budgeten är på ca 5,9 miljoner för hela projektiden, under förutsättning att RAR:s budget uppgår till 15 miljoner kr per år eller mer.

Genomförande och process

Under hösten har det varit en jämn tillströmning av deltagare till projektet, och vi har för närvarande en liten kö.

Projektledaren är den som inför varje möte ska lämna och ta minnesanteckningarna på mötet. Från början var ordföranden en LSG-representant som arbetade inom Primärvården men sedan en tid är ordförande är en LSG-representant som arbetar i Eskilstuna Kommun. Detta byte har inte medfört några svårigheter utan den nya ordföranden har varit väl förtrogen med EVA:s verksamhet. På de senaste styrgruppsmötena har det tyvärr varit lågt deltagande. En representant från Primärvården har avböjt att medverka i styrgruppen i fortsättningen. Det innebär att Primärvården nu har en representant mot tidigare två. Projektledarens tidigare önskemål om att det är någon representant från AF i styrgruppen. Detta önskemål har nu tillgodosetts från maj månad.

[Primärvårdens representant i styrgruppen är tjänstledig från mars månad 2011, hon har rapporterat till cheferna och rehabkoordinatorerna, hon vet ej om det kommer någon ställföreträdare.](#)

Projekt EVA har idag samverkan med Eskilstuna Folkhögskola, som vi bedriver en simkurs tillsammans med, och Landstinget Sörmland. Vi har vid flera tillfällen träffat en sjukgymnast som har haft sjukgymnastik med gruppen, två barnmorskor har haft preventivmedelsrådgivning, en läkare har föreläst om diabetes och det är i Mälarsjukhusets bassäng som simkursen äger rum.

I november genomfördes ett halvdagseminarium "Invandrarkvinnor och hälsa" där projektet presenterades och en föreläsning av Ing-Mari Neve, var huvudinnehållet. Inbjudna var personer inom Landsting, Arbetsförmedling, Kommuner, över 50 personer medverkade från hela länet. Materialet från seminariet kommer att sändas ut till deltagarna.

Vi har haft tankar om att kunna implementera verksamheten i kommunens befintliga mötesplatser/democraticentrum. I januari 2011 kommer vi att starta upp "EVA 2" i två stadsdelar. Det kommer att vara 2 dagar på respektive mötesplats och 3 tim/tillfälle under i första hand 4 månader. Detta kan vi genomföra utifrån att en KOMjobbare (Irakisk kvinna) har tillkommit under en 6 månaders anställning. EVA 2 är ett försök att få till en naturlig mötesplats för kvinnor som står långt från arbetsmarknaden, men behöver få kunskaper om samhället, använda svenska språket och bryta sin isolering, skapa naturliga nätverk utanför Projekt EVA.

[Under våren fram tom v 15 har verksamheten pågått i stadsdelarna Fröslunda och Skiftinge \(2 geografiskt fördelaktiga områden \). I Fröslunda kom inriktningen på verksamheten att vara Hantverk/sömnad en svensk kvinna](#)

från broderiakademien höll i denna 1 dag/v (med bistånd från oss) och andra tillfället samtal/info. 9 deltagare var med i denna grupp, hög medelålder. I Skiftinge var inriktningen mera inriktad på samtal och friskvård/fysisk träning. 15 deltagare var med i denna grupp, mer blandad ålder.

I båda grupperna har nätverk skapats mellan deltagarna och man har fått upp ögonen för att det finns en värld utanför hemmet (en naturlig mötesplats), psykiskt välbefinnande har flera kvinnor tagit upp som en faktor. Flera deltagare har gått med i verksamhet som har bedrivits utanför EVA2, såsom ABF cirkel, svenskaträning genom studieförbund.

Vi har startat upp med fysisk träning och bastu 1 ggr/v (6-8 deltagare medverkar/gång) i stadsdelen Lagersberg. Detta har kommit till genom att vi har fått tillgång till lokal som ägs av Eskilstuna Kommunfastighet AB och drivs av Eskilstuna friidrott. Vi har tillgång till lokalen under projekttid (vilket underlättar för våra deltagare, då annars verksamhet för kvinnor finns på kvällstid), vilket gör det svårare utifrån barnpassning och resmöjligheter för flera av kvinnorna.

Vecka12 2011 uppmärksammades projektet genom artiklar i Smé Journalen (lokal gratistidning som delas ut till alla hushåll i Eskilstuna) samt tidningen Folket. Efter detta har vi haft studiebesök från Västerås och Stockholm, där man jobbar med invandrarkvinnor i verksamheter . Man har varit intresserad av att höra och få inspiration utifrån vår verksamhet.

Eskilstuna 2011-04-30 Sven-Erik Källstad Projektledare Projekt EVA